

Slovička k lekci 3

Kromě „slovníkového“ tvaru je uvedeno následující:

Podstatná jména: rod, není-li mužský; číslo, není-li jednotné; nepravidelné množné číslo; v závorkách: status constructus sg., u jakýchkoli nepravidelností také tvar v nominativu se sufígovaným zájmenem (zde použitý příklad: -šu).

Přídavná jména: Kromě tvarů mužského rodu jsou uvedeny i tvary rodu ženského a v závorkách stativ 3. sg. m. (viz lekce 4 a 5).

U slovíček je příležitostně uveden i kořen (např. **prs*) v hranatých závorkách (stejně jako jiné odkazy k etymologii daného slova).

<i>abum</i> (<i>abi</i> , <i>abūšu</i>), pl. <i>abbū</i>	otec
<i>aḥum</i> (<i>aḥi</i> , <i>aḥūšu</i>), pl. <i>aḥḥū</i>	bratr
<i>arnum</i> (<i>aran</i>), pouze sg.	přečin, hřích, trest
<i>ašrum</i> (<i>ašar</i>), pl. <i>ašrū</i> nebo <i>ašrātum</i> f.	místo
<i>aššatum</i> f. (<i>aššat</i> , <i>aššassu</i>)	manželka
<i>awātum</i> f. (<i>awāt</i> , <i>awāssu</i>), pl. <i>awātum</i>	slovo, věc, záležitost
<i>awīlum</i> (<i>awīl</i>)	člověk, obyvatel, občan
<i>balum</i>	<i>balū/ī-</i> + sufig. zájm. (gen.); bez
<i>bānūm</i> (<i>bāni</i> , <i>bānū/īšu</i>) [<i>< bānium</i> , * <i>bnī</i>]	rodič
<i>bīšum</i> (<i>biši</i> , <i>bišūšu</i>) [<i>< bišjum</i> , * <i>bšī</i>]	movitý majetek
<i>bītum</i> sg. m. (<i>bīt</i>), pl. <i>bītātum</i> f.	dům, chrám, domácnost
<i>dajjānum</i> (<i>dajjān</i>) [* <i>dīn</i>]	soudce
<i>daltum</i> f. (<i>dalat</i> , <i>dalassu</i>), pl. <i>dalātum</i>	dveře
<i>dannum</i> (<i>dān</i>), <i>dannatum</i> f. [* <i>dnn</i>]	silný, mocný
<i>dīnum</i> (<i>dīn</i>), pl. <i>dīnū</i> nebo <i>dīnātum</i> [* <i>dīn</i>]	soud, případ, spor, rozsudek
<i>ekallum</i> f. (<i>ekal</i> , <i>ekallašu</i>) [<i>< Sum. é-gal</i>]	palác (budova i úřad)
<i>ellum</i> (<i>ēl / elil</i>), <i>elletum</i> f. [* <i>ʾll</i>]	čistý
<i>eqlum</i> (<i>eqel</i>) sg. m., pl. <i>eqlētum</i> f.	pole
<i>errēšum</i> (<i>errēš</i> , <i>errēsu</i>) [* <i>ʾrš</i>]	rolník, orač, hospodář
<i>erretum</i> f. (<i>erret</i>), pl. <i>errētum</i> [* <i>ʾrr</i>]	kletba
<i>eršetum</i> f. (<i>eršet</i> , <i>eršessu</i>)	země, pozemek, oblast, podsvětí
<i>ezzum</i> (<i>eziz</i>), <i>ezzetum</i> f. [* <i>ʾzz</i>]	zuřivý
<i>gitmālum</i> (<i>gitmāl</i>), <i>gitmaltum</i> f. [* <i>gml</i>]	úplný, hotový, dokonalý, skvělý
<i>ḥulqum</i> (<i>ḥuluq</i>) [* <i>ḥlq</i>]	ztracený (o zboží, majetku)

<i>hurāṣum</i> (<i>hurāṣ</i>)	zlato
<i>idum</i> (<i>idi, issu</i>)	paže, strana; půjčka, nájem
<i>īnum</i> (<i>īn</i>), pl. <i>īnātum</i> f.	oko
<i>iṣum</i> , pl. <i>iṣ(s)ū</i>	dřevo, strom
<i>išātum</i> f. (<i>išāt</i>), pl. <i>išātātum</i>	oheň
<i>kabtum</i> (<i>kabit</i>), <i>kabittum</i> f. [<i>*kbt</i>]	těžký, důležitý, významný
<i>kalûm</i> (<i>kali / kal, kalûšu</i>)	celek; všechno (následuje gen.)
<i>kunukkum</i> (<i>kunuk</i>), pl. <i>kunukkū</i> nebo <i>kunukkātum</i> [<i>*knk</i>]	pečeť, pečetítko, pečetěný doklad
<i>lemnum</i> (<i>lemun</i>), <i>lemuttum</i> f. [<i>< lemuntum, *lmn</i>]	zlý, špatný
<i>libbum</i> (<i>libbi, libbašu</i>)	srdce, nitro, mysl
<i>maḥrum</i> (<i>maḥar</i>)	předek (většinou
v předložkových vazbách: <i>ina/ana maḥar</i> ... „před“)	
<i>marṣum</i> (<i>maruṣ</i>), <i>maruštum</i> f. [<i>*mrṣ</i>]	nemocný, špatný
<i>mārum</i> (<i>mār / mari, mārūšu</i> [<i>< *mar'um</i>]	syn, příslušník (třídy)
<i>mātum</i> f. (<i>māt, māssu</i>), pl. <i>mātātum</i>	země, vlast, domovina
<i>mīšarum</i> (<i>mīšar</i>) [<i>*jšr</i>]	spravedlnost
<i>mû</i> pl. tantum, c. obl. <i>mê</i> [<i>< mā'û</i>]	voda
<i>namkūrum</i> , <i>makkūrum</i> (<i>namkūr</i>) [<i>*mkr</i>]	majetek
<i>nidintum</i> f. (<i>nidinti, nidintašu</i>), pl. <i>nidnātum</i> [<i>*ndn</i>]	dar
<i>nišû</i> f. pl.	lidé, obyvatelstvo
<i>nuḥšum</i> (<i>nuḥuš</i>) [<i>nḥš</i>]	hojnost, dostatek, přebytek
<i>pānum</i> (<i>pān, pani</i>), pl. <i>pānū</i>	líc, předek, začátek; pl.: obličej
<i>purussûm</i> (<i>purussê, purussûšu</i>) [<i>< purussā'um, *prs</i>]	rozhodnutí
<i>qātum</i> f. (<i>qāt, qāssu</i>), pl. <i>qātātum</i>	ruka
<i>qīštum</i> f. (<i>qīšti, qīštašu</i>) [<i>*qīš</i>]	dar
<i>rabûm</i> (<i>rabi</i>), <i>rabūtum</i> f. [<i>< rabium, *rbī</i>], pl. <i>rabbûtum</i>	velký
<i>rapšum</i> (<i>rapaš</i>), <i>rapaštum</i> f. [<i>*rpš</i>]	široký, početný
<i>rē'ûtum</i> f. (<i>rē'ût, rē'ûssu</i>) [<i>*r'î</i>]	pastýřství, úřad pastýře
<i>rīmum</i> (<i>rīm</i>)	divoký býk
<i>saphum</i> (<i>sapiḥ</i>), <i>sapiḥtum</i> f. [<i>*spḥ</i>]	rozsypaný, rozptýlený
<i>šeḥrum</i> (<i>šeḥer</i>), <i>šeḥertum</i> f. [<i>*šḥr</i>]	malý

<i>šibtum</i> f. (<i>šibat, šibassu</i>) [*wšb]	úrok
<i>šīrum</i> (<i>šīr</i>), <i>šīrtum</i> f. [*šīr]	vznešený
<i>šā'iltum</i> f. (<i>šā'ilat, šā'iltašu</i>), pl. <i>šā'ilātum</i> [*šāl]	vykladačka snů
<i>šalšum</i> (<i>šaluš</i>), <i>šaluštum</i> f.	třetí, třetina
<i>šamû</i> pl. tantum [< <i>šamā''û</i>]	nebe, nebesa, obloha
<i>šanûm</i> (<i>šani</i>), <i>šanītum</i> f. [< <i>šanium, *šnī</i>]	druhý, jiný
<i>šarrum</i> (<i>šar, šarrašu</i>)	král, vladař
<i>šiprum</i> m. (<i>šipir</i>), pl. <i>šiprātum</i> f. [*špr]	práce, dílo, poselství, zpráva
<i>šizbum</i> (<i>šizib</i>)	mléko
<i>šubtum</i> f. (<i>šubat, šubassu</i>), pl. <i>šubātum</i> [*wšb]	obydlí, sídlo
<i>šulmum</i> (<i>šulum</i>) [*šlm]	zdraví
<i>šumum</i> (<i>šumi, šumšu</i>)	jméno
<i>tamḫārum</i> (<i>tamḫār</i>) [*mḫr]	bitva
<i>ṭuppum</i> (<i>ṭuppi, ṭuppašu</i>), pl. <i>ṭuppū</i> m. nebo <i>ṭuppātum</i> f.	tabulka
<i>u</i>	a, ale
<i>ummum</i> f. (<i>ummi, ummašu</i>), pl. <i>ummātum</i>	matka
<i>ūmum</i> (<i>ūm, ūmšu</i>), pl. <i>ūmū</i> m. nebo <i>ūmātum</i> f.	den
<i>uznum</i> f. (<i>uzun</i>), pl. <i>uz(u)nātum</i>	ucho, rozum
<i>wardum</i> (<i>warad, warassu</i>)	služebník, otrok
<i>zikarum, zikrum</i> (<i>zikar</i>)	muž, mužský
<i>zittum</i> f. (<i>zitti, zittašu</i>), pl. <i>zīzātum</i> [*zūz]	podíl, díl

Cvičení k lekci 3

A.1. Vyskloňte v jednotném i množném čísle: *šarrum dannum, awīlum maršum, išātum ezzetum, rabûm*

A.2. Přeložte: *nišī saphātīm, ina arnim kabtim, arnam kabtam, šarrum gitmālum, ina šarrī, Anum rabûm, aššum erretim, aššum errētīm, ummum rabītum, ina tamḫārim, kīma išātīm ezzetim, erretam maruštam, aššum zikarim šanīm, ištu bītīm, ina maḫrim*

A.3. Přeložte do akkadštiny: mocní králové, velcí muži, významný bůh, zuřiví bohové, jiný dům, v ohni, z bitvy, jako služebník, pro služebníci, já a ty

B.1a. Přeložte: *bēl šamē u eršetim, aran dīnim, ina qāt mār awīlim, aššat awīlim, warad ekallim, šar mīšarim, libbi Marduk, dīnāt mīšarim, mār awīlim šeḫram, šalušti eqlim*

B.1b. Přeložte: *uzunka, itti bēltīša, aššassu, šibassu, bēlessa, elīšu, ittīšunu, rē'ússina, bēlni, balum bēlīni, šumšu šīram, ina libbīšu, ana bēlīšu, bīssu, ana aššatīšu, dīnī, māssu, ana nišīšu, erressu, bēl ḫulqim, mārū mātim šanītim, īn warad awīlim, šipir qātīšu*

B.2a. Přeložte do akkadštiny: movitý majetek občana, bratr občana, mužova práce, pro práci služebníka, matčín dar, rolníkovo pole, sídlo bohů

B.2b. Přeložte do akkadštiny: jeho tabulka, místo jeho tabulky, její pečetítka, tvé srdce, náš rodič, její syn, vaši synové, můj bratr, jeho otce, s občanovou manželkou, moje záležitost, z mého podílu, vladař země